Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Baudelaire, Charles.; i Oversættelse ved Sophus Claussen, Sophus Michaëlis, Kai Hoffmann, Johannes Jørgensen, Kai Friis-Møller.
Titel | Title:	Digte
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : Gyldendal, 1917
Fysiske størrelse | Physical extent:	73 s., 1 portr.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

54-347

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 54 8°

1 1 54 0 8 04966 2

+ Rex

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Charles Baudelaire:

Digte

Gyldendalske Boghandel

54-347

1918. L2355

CHARLES BAUDELAIRE:

DIGTE

I

Trykt i 500 nummererede
Salgs-Eksemplarer,
hvoraf dette er
Nr. 49.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Ch. Baudelaire

CHARLES BAUDELAIRE:

DIGTE

I OVERSÆTTELSE VED

SOPHUS CLAUSSEN, SOPHUS MICHAËLIS,
KAI HOFFMANN, JOHANNES JØRGENSEN,
KAI FRIIS-MØLLER

KØBENHAVN
GYLDENDALSKE BOGHANDEL
MDCCCCXVII

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

INDHOLD

I

Taage og Regndage 19
Maanens Tungsind 20
Flakonen 21
Landskab 23
Aftenharmoni 25
Blodfontænen 26
Altanen 28
Oversat af Sophus Claussen

II

Balkonen 33
Eftermiddagssang 35
Til en Madonna 38
Berthas Øjne 41
Skønheden 42
Den brustne Klokke 43
Flugt 44
Dødningedans 46
Udelelig 50
Landskab 52
Modsætning 54
Den levende Fakkel 56
Den lystige Døde 57
En Nat 58
Oversat af Sophus Michaelis

III

Exotisk Duft 61
Oversat af Kai Hoffmann

IV

O sene Efteraar 65
Overs. af Johannes Jørgensen

V

Spleen 69
Taage og Regn 70
En Nat 71
Sørgmodig Madrigal 72
Oversat af Kai Friis-Møller

FORORD

DEN 31. August i Aar vil for Alverdens literært dannede Cirkler være viet Mindet om den store franske Lyriker CHARLES BAUDELAIRE, der døde paa denne Dag for et halvt Aarhundrede siden.

Selve Dødsfaldet blev ikke bemærket i saa vide Kredse som Mindedagen vil blive: Baudelaires samtidige Læseverden indskrænkede sig næsten til Digterfællerne, af hvilke THÉOPHILE GAUTIER, hans beundrede Læremester, kvitterede for Udnævnelsen til »ufejlbarlig« i Baudelaires Dedikation i Fleurs du Mal ved at indlede det næste Oplag af denne saa navnkundige Digtsamling med et Essay, der vel ikke var dybtgaaende, men saa charmerende ved sin pittoreske Stil og ved sin Tone af kammeratlig Sympati. Udenfor Frankrig opfattede maaske kun een Betydningen af den Digtergerning, der nu var afsluttet, men denne ene var til Gengæld SWINBURNE, som magtede at hilse den døde Digter Farvel i et udødeligt Digt, hint Ave atque vale, der er værdigt til at sidestilles med de mest ophøjede af alle

Mindedigte i ældre og nyere engelsk Poesi — en MILTON's Lycidas *og en SHELLEY's* Adonais.

Men for det store Publikum kunde intet være mere latterligt uvedkommende end de to Bind Poesi og Prosadigte, der sammen med et Par Bind Kritik og Oversættelser (af hans Aandsbeslægtede, EDGAR POE) udgjorde hele Baudelaires Forfatterskab. Offentligheden frastødtes i lige Grad af disse Digtes ædle Form og deres højst ukonventionelle Stemningsindhold: Fortvivlelsen, ja Forbandelsen, udtrykt med en fornem Prælats Værdighed, og ligesaa fremmed maatte Borgerskabet føle sig overfor det positive i Baudelaires Livssyn: Den fanatiske Forherligelse af Skønheden uden alle utilitaristiske Bi-Hensyn, — den Skønhed, der omfattede det grufulde, men ikke det kønne — le joli.

Endnu til de seneste Tider har man hos Kritikere af BRUNÉTIÈRE's og FAGUET's akademiske Art kunnet høre et Ekko af Samtidens vrængende Forargelse. Men dette Ekko var magtesløst overfor den Beundring, ja Forgudelse, som denne Smertens Digter mødte hos den skønhedshungrige Ungdom i det ene Slægtled efter det andet. Hans Indflydelse paa Efterslægtens Poesi blev umaadelig. Da FLAUBERT kaldte Baudelaires Digtning »urokkelig som Marmoret og gennemtræn-

gende som den engelske Taage«, udtalte han i Virkelig=heden en Profeti. Medens ellers meget i den franske Romantiks og Efterromantiks Poesi er blegnet og smuld=ret hen under Aarenes Gang, staar Baudelaires »Syn=dens Blomster« den Dag i Dag med samme monumen=tale Rejsning. Og deres sære Vellugt har bredt sig vi=dere og videre over Verden, netop saa »gennemtræn=gende som den engelske Taage«.

Selv den idylliske danske Poesi har disse farefulde Blomster opduftet igennem Decennier. GEORG BRAN=DES havde ladet os forstaa, at Gautiers Emaux et Ca=mées *var Slutsten i den franske romantiske Poesi. Men det yngre Slægtled fandt af sig selv Vejen til den store Mesters endnu større Elev. Fra et navnkundigt Essay af JOHANNES JØRGENSEN kender man den Be=gejstring, som Fundet affødte. Fra ca. 1890 vil man kunne vejre en Luftning af* Fleurs du Mal's *krydrede Aroma igennem en hel Række danske Digtsamlinger, der repræsenterer i hvert Fald tre Generationer.*

Første Gang forestilledes Baudelaire for den danske Læseverden i Tidsskriftet »Ny Jord«, der 1889 bragte en Oversættelse af nogle af hans Prosadigte samt af BOURGET's Afhandling om ham. 1891 bringer »Til=skueren« Johannes Jørgensens Essay, hvori hans og

SOPHUS CLAUSSEN's historiske Baudelaire-Aften dateres til Efteraaret 1888. Af B.s Vers foreligger saa 1892 i et Tilskuerhæfte en lille Cyklus ved SOPHUS CLAUSSEN og omtrent samtidigt en noget større i SOPHUS MICHAËLIS' »Sirener«. Senere findes en enkelt Sonnet gengivet i KAI HOFFMANN's »Liljer i Mørket« (1899), en anden i JOHANNES JØRGENSEN's Essays (1906) og tre kortere Digte i Undertegnedes »Digte 1908—1910«. Paa de følgende Sider findes disse spredte Tilløb til en Oversættelse af Fleurs du Mal *samlede i Anledning af Mindedagen og supplerede med to hidtil utrykte Gendigtninge af Hr. Michaëlis samt undertegnedes Version af* Madrigal triste, *der har været offentliggjort i »Illustreret Tidende«.*

Ejendommeligt nok har enkelte Digte — Læseren vil let se hvilke — fristet flere Oversættere. Udgiveren har ikke turdet paatage sig Ansvaret for et Valg imellem Varianterne, som derfor alle findes i det foreliggende Bind, hvad der jo kun kan forøge dets literærhistoriske Interesse.

7—8—17. *KAI FRIIS-MØLLER*

I

TAAGE OG REGNDAGE

Aah Høst og Vaar og Vintre, I dunkle Døgn, som sove
bestænkede med Skarn, jeg vil jer prise og love,
at I hænger om min Pande, mit Bryst en Himmel lav,
som et dampende Ligsvøb, en svævende Grav.

Paa denne store Slette, hvor den kolde Syd kan blæse,
hvor Gavlens Fløje, Nætter igennem, skreg sig hæse,
kan bedre end i Foraarets lune Gennembrud
min trætte Tanke bredt slaa sine Ravnevinger ud.

Thi for et Hjerte, opfyldt af Ting, der længst er døde,
hvorover Sneen evig sine hvide Naale saaer,
aah Døgn, I Dronningtider i det nordiske Aar!

er intet mere sødt end Eders blege Øde.
Hvad eller, en Aften uden Maane, to og to
paa et tilfældigt Leje dysse al sin Sorg til Ro.

MAANENS TUNGSIND

I Aften synes Maanen lidt trættere at glide
som en blødagtig Skønhed paa et Hav af Puder lagt.
der strejfer Brystets Omrids og glatter sin Side
med let og adspredt Haand, førend Søvnen faar Magt.

Henstrakt paa Snelavinernes bløde Silkerygge
hun nyder længe døende en Afmagt uden Ord,
og hendes Blikke følger de hvide Skyer, der bygge
Luftsyner i det Blaa som et Blomst- og Greneflor.

Naar stundom, i sit tærende Savn, paa denne Kugle
hun tyst en Taare fælder, som hun søgte at skjule,
en Digter uden Søvn, som i stille Andagt gik,

tog denne matte Draabe i de hulede Hænder,
en hvid Juvel, hvis Perlemorsglimmer ham blænder;
og gemmer den i Hjertet for Solens hede Blik.

FLAKONEN

Der er de stærke Dufte, hvis Aande gennemborer
alt Stof, som om selv Glasset var sprødt og havde Porer,
ved at aabne et fra Østerland nylig hjemsendt Skrin,
hvis vrantne Laas skær Tænder og gaar op med et Hvin.

Ved at aabne for et Skab med den støvede og sure
forgemte Luft, der boer i et Hus med øde Mure,
kan man finde en Flakon, der forlængst gik i Glem,
hvoraf en Sjæl, som vaagner, lyslevende slaar frem.

Som dødninglige Pupper, der i Graves Mulm sig skjule,
fandt tusind Tanker bævende Søvn i denne Hule,
der spreder deres Vinger som et Sommerfuglekuld
azurblaa, rosenmalte og virked ind med Guld.

Og se en Sværm af Minder svæver ud fra Skab og Skuffe
i Dagens Lys og lukker dine Øjne for at puffe
din Tanke let fortumlet med sikre Hænders Kunst
imod et Svælg, der mørknes af Menneskedunst.

De kaster mod et Hundredaarsdyb dig over Randen,
hvor som en jordet Lazarus, der slaar sit Lin fra Panden,
nu rører sig og vaagner et Spøgelseslig
af en længst begravet Kærlighed, ram og ynderig.

Saadan, naar jeg er slettet af Menneskenes Minde,
naar jeg forlængst er død og forsvarlig lukket inde
dybt i et bælgmørkt Skab, som en Flaske glemt og tavs
affældig, støvet, sprukken, klæbrig og graa af Snavs.

Saa bliver jeg dit Gravskrin, du elskelige Jammer,
et Vidne om den Styrke og Gift, hvormed du rammer.
Edder af Engle blandet, du Skaal med Lædske sød,
som evig nager mig, mit Hjertes Liv og Død.

LANDSKAB

For at digte mine Hyrdeviser fuld af kyske Dyder
vil jeg sove nær ved Himlen som en gammel
Stjernetyder
og Nabo til et Klokketaarn fornemme nært og haardt
de dybe svungne Rhytmer, som Vinden river bort.
Fra Tagvindvets Rand med mine Hænder under Hagen
se Arbejdsfolk, der synger og lér til højt paa Dagen,
og Taarne, Skorstenspiber, en taklet Kæmpe-Rhed,
mens høje Himle drømme om Uendelighed.

Hvor kønt at se en Stjerne gennem Taagen derude
staa øverst i det Blaa over Lampen ved din Rude,
mens Kulrøgsfloder stiger mod Synskredsens Rand
og Maanens blege Sværmen udgydes over Land.
Jeg vil opleve Foraaret, Somrene og Høsten,
og naar da Vintren kaster os ind paa Snelandskysten,
vil jeg lukke alle Skodder og stænge lunt og godt
for at bygge i Natten mine Maanerigers Slot.

Jeg vil da drømme blaalige skære Himmelrande,
Haver med Malmfontæner og plaskende Vande,
Kærtegn og Fuglekvidder den udslagne Dag
og alskens Eventyr af den barnligste Smag.
Om Oprøret trommer sit Uvejr mod min Rude,
min grublende Pande vil over Pulten lude.
Thi i den dybe Vellyst er mit Væsen helt gydt ud
at mane Vaaren frem paa min Viljes frie Bud,
drage Sole af mit Hjerte og skabe uden Skranker
en Dunstkreds' lune Luft af mine brændende Tanker.

AFTENHARMONI

Nu nærmer sig den Time, da paa sin Stængel vugget
hver en Blomst spreder Duft som et Røgelsesfad.
Der stiger Dis og Toner i Dugfaldets Bad,
en Virak fuld af Længsel, en Vals vemodig sukket.

Hver en Blomst spreder Duft som et Røgelsesfad,
Svagt skælver Violinen som en Sjæl for Modgang
dukket.
En Virak fuld af Længsel, en Vals vemodig sukket.
Himlen er skøn som Altret, hvor Herren sorgfuld sad.

Svagt skælver Violinen som en Sjæl for Modgang
dukket,
der hader Dødens Nat med de ømme Hjærters Had.
Himlen er skøn som Altret, hvor Herren sorgfuld sad,
mens Solen i sin stivnende Blodstrøm halvt er slukket.

En Sjæl, der hader Døden med ømme Hjærters Had,
indsamler alle Lysspor, dens Fortid har trukket.
Mens Solen i sin stivnende Blodstrøm halvt er slukket,
dit Minde lyser i mig som et helligt Sølverlad.

BLODFONTÆNEN

Det er mig mellem Stunder, som udgød mit Blod
lig en Fontæne rhytmisk sin hulkende Flod.
Jeg hører det vel risle fra tusind dulgte Grunde,
men famler dog forgæves for at finde min Vunde.

I alle Stadens Gader det breder jævnt sin Flod,
gør Stenene til Øer, hvor du sætter din Fod,
som skulde det med Purpur det hele Landskab grunde
og kvæge i sin Strøm de mange tørstende Munde.

Jeg søgte tit i Vinens Berusning for en Dag
at dulme denne Rædsel, min dybe Sprængningsmine.
Vin gør vort Øje klart og gør Ørets Sanser fine.

Og jeg har søgt i Elskov en Søvn med ømt Bedrag.
Men Elskov er en Seng fuld af Naale og Spiger,
som skabtes for at læske disse grusomme Piger.

ALTANEN

Min højest Elskede, mine unge Minders Moder,
du alle mine Glæder, du mit Hjærtes bedste
Pligt!
Kan du huske vore Kærtegn som rimede Oder
og Arnens søde Ild og vore Aftner som en Digt!
Min højest Elskede, mine unge Minders Moder.

Vore Aftner, som belystes af en Kulilds klare Glød,
vore Aftner paa Altanen, som af Rosentaager bræm=
mes.
Hvor dit Hjærte var mig godt, hvor din Barm var
mig sød!
Vi har sagt hinanden Ting af en Glans, der sent vil
glemmes,
paa Aftner, som belystes af en Kulilds klare Glød.

Paa disse lune Aftner hvilke smukke Solnedgange!
Hvor Rummet dog er dybt, hvor er Hjærtet stort
af Mod!
Naar jeg hælded mig imod dig, min Dronning, læng=
selsbange
jeg troede mig at aande en Duft af dit Blod.
Paa disse lune Aftner hvilke smukke Solnedgange!

Og Natten kom derude som en Mur saa tung og
tæt,
kun dunkelt mine Øjne dit Bryn i Mørket kender,
jeg suged Gift og Sødme af dine Aandedræt.
Dine Fødder slumred ind i mine broderlige
Hænder,
naar Natten stod derude som en Mur saa tung
og tæt.

Jeg kan den Kunst at genmane rige Timers
Minde,
jeg lever om min Fortid paa Hug ved dine Knæ.
Hvor vil jeg vel din smægtende Skønhed bedre
finde
end i dit kære Legem, dit Hjærtes milde Læ?
Jeg kan den Kunst at genmane rige Timers Minde.

De Eder, de Dufte, de Kys, som ej har Tal,
vil de da atter fødes af vort Væsens sære
Krypter,
som nye Sole stiger i Himlens Kuppelhal
forfrisket efter Badet i Oceanets Dybder?
De Eder, de Dufte, de Kys, som ej har Tal.

II

BALKONEN

Du, mine Minders Moder, Kæreste blandt de Kære,
o du, min hele Lyst! o du, min eneste Pligt!
De skønne Kærtegn blandt de Kære!
vor Arnes milde Hygge, vore Afteners Stemningsdigt,
du, mine Minders Moder, Kæreste blandt de Kære!

De Aftener, som fik Lys fra Kullenes blanke Glød,
de Aftener paa Balkonen i Taager rosenrøde.
Hvor dit Hjerte var mig godt, hvor din Barm var mig
blød!
Da sagde tidt vi Ting, som ingen Magt kan døde,
de Aftener, som fik Lys fra Kullenes blanke Glød.

Hvor skønt en Solnedgang kan ud i Skumring rinde!
Hvor Rummet bliver dybt! hvor fatter Hjertet Mod!
Naar jeg mod dig mig bøjed, Elskerinders Elskerinde,
det tyktes mig, jeg aanded Duften af dit Blod.
Hvor skønt en Solnedgang kan bort i Skumring rinde!

En Skærm os Mulmet danned, saa tæt det om os flød;
dit Øjes hvide Fosfor jeg aned, mens det skumred,
og jeg drak ind din Aande — en Gift saa honningsød!
mens dine Fødder sagte i mine Hænder slumred.
En Skærm os Mulmet danned, saa tæt det om os flød.

Jeg maner til Liv min Lykke, den skal igen begynde,
jeg lever paany min Fortid med Hovedet i dit Skød.
Hvor skulde jeg vel søge din længselsfine Ynde
om ikke i dit Legem og i din Barm saa blød?
Jeg maner min svundne Lykke, den skal igen begynde!

Disse Løfter, disse Dufte, disse Kys foruden Tal,
skal de fødes igen af et Svælg, vi ej kan grunde,
som Sol paa Himmel stiger, forynget i sit Kald,
naar den har tvættet sig paa Havets dybe Bunde?
— O Løfter, søde Dufte, o Kys foruden Tal!

EFTERMIDDAGSSANG

Skønt dine onde Øjenbryn
over sære Blik sig højne,
der ikke har en Engels Syn,
du Hex med Fristerøjne,

jeg dyrker dig og dine Bud,
du Lidenskab, som kvæler,
i Andagt for dig knæler
som Præsten for sin Gud.

En Duft af Ørk og Skove
er filtret i dit sejge Haar;
en Sfinx dit Hoved ligner, naar
du vaagen synes sove.

Og fra dit Kød der staar en Duft
som fra et Røgelsekar;
en Rus, som du en Nymfe var
i Nattens svangre Luft.

Din Døs kan ingen Elskovdrik
selv nok saa stærk fordrive,
dog kender Kærtegn du og Blik,
som vækker en Død til Live.

Din Hofte elsker rund og blød
din Ryg og dine Bryster,
og Hynderne dig kryster
i hed og henrykt Elskovsglød.

Og stundom for at døve
din Attraas dulgte Raseri,
du bider i dorsk Melankoli
med Kys dine Læber sløve

og flænger mig, du Vilde,
det er som Knivstik, naar du ler,
og siden paa mit Hjerte ser
med Blik saa maanemilde.

Under din søde Silkefod,
din Atlasksko den spæde,
jeg lægger min største Glæde,
min Skæbne og mit hele Mod,

min Sjæl, som læges skulde
af dig, du røde Lys og Lød,
du hvide Ild, du Lavaglød
i mit Sibiriens Kulde!

TIL EN MADONNA

Votivbilled i den spanske Smag.

Jeg vil bygge dig et Alter fjernt fra Solens Flammer,
Madonna, Elskerinde, paa Bunden af min Jammer,
og hule dig en Nische dybt i mit Hjertes Nat,
lukket for spotske Blik, af verdslig Drift forladt,
og smykke rigt den ud med Azurblaat og Guld
— dér skal jeg rejse dig en Støtte underfuld.
Af mine slebne Vers, en Knibling af purt Metal,
kunstfærdig sammensvejset med Rim som blankt
Krystal,
jeg danner til dit Hoved en Krone høj og stiv;
af min Skinsyges Nag jeg vil som med en Kniv

i brede plumpe Folder en Kappe ud dig skære,
hvis raa og haarde Foer mistanke-tungt skal snære
og lig et Skilderhus om al din Ynde falde
— med Perler ej brodert, med mine Taarer alle!
Din Robe være skal min Elskovstrang, der skælver
og synker i Bølgedale og højt i Storm sig hvælver,
min Elskovsdrift, der vaander sig og længes dig i Møde
og klæder i eet Kys din Krop den rosenrøde.
Jeg danner dig skønne Sko af min lave Ydmyghed,
som dine Gudindefødder skal træde i Støvet ned;
blødt som et Favntag skal de dine Fødder svøbe
og trofast deres Aftryk i Silkeformen støbe.
Og selv om ej jeg kan, trods nogen Kunst og Lære,
til Skammel for din Fod en Sølvermaane skære,
saa vil jeg lægge Slangen, der slider i min Sjæl,
o sejerrige Dronning, under din hvide Hæl,
at du, Forløsningssvangre, i Støvet stolt og glad
kan træde denne Øgle, der svulmer af Edder og Had.
Foran et Blomster-Alter med Dronningmøens Billed
har lig en Rad af Voxlys jeg mine Tanker stillet;
over Loftets Himmelblaa skal de Stjernegnister saa,
altid med Flammeøjne skal dig de stirre paa;
og hele min Beundring, min Sjæl den elskovsrige
lig Røgelse og Myrrha skal i Duftbølger stige,

og højt imod din hvide og snebedækte Tinde
min Aand skal altid storme i Damp og Hvirvelvinde.
Tilsidst, at helt du skal din Maria-Rolle sande,
og for barbarisk Grumhed i min Elskov at blande,
Dødssynderne de syv skal til Bøddelvaaben blive,
dem skærper jeg i Hævnnag til lange, tynde Knive,
og lig en kold Jonglør, der smidig er som Staal,
det dybeste i din Kærlighed jeg vælger til Maal
og planter en for en i dit Hjerte, saa det hamrer,
i dit Hjerte, saa det risler, i dit Hjerte, saa det jamrer.

BERTHAS ØJNE

Foragt dog ej de Øjne, som jeg maa mest berømme,
de skønne Barneøjne, hvorfra der siver ud
noget ukendt natteblødt, noget ukendt godt som Gud!
Eders dejlige Skumring over mig I lade strømme!

O store Barneøjne, o løndomfulde Dyb,
I ligner mest af alt de dunkle Tryllehuler,
hvor under dorske Skygger en ukendt Skat sig skjuler
og glimter frem af Mørket som et gnistrende Kryb.

Ja, disse Barneøjne er afgrundsdybe, dunkle
som du, bundløse Nat, og lysende som du!
Deres Ild er Elskovstanker og Troens søde Gru:
Snart i Vellyst, snart i Kyskhed de dybest inde funkle.

SKØNHEDEN

Jeg er skøn, o Dødelige, som en Drøm i Basalt,
og min Barm, hvor alle Elskere til Blods jeg vil kvæste,
er skabt til i Digterens Hjerte at fæste
en Elskov stum og evig som det endeløse Alt.

Jeg troner i Azuren som en Sfinx, ingen tyder,
jeg har Svanernes Hvidhed og et Hjerte af Sne;
jeg hader hver Bevægelse, som Linierne forskyder;
og aldrig kan jeg græde, og aldrig kan jeg le.

Mine Statuestillinger synes jeg at tage
fra berømte Monumenter, og Digterne trindt omkring
ligge lejrede foran mig og gruble alle Dage;

thi for disse villige Tilbedere at binde
har jeg himmelrene Spejle, som forskønne alle Ting:
Mine store aabne Øjne, der i evig Klarhed skinne.

DEN BRUSTNE KLOKKE

Det er bittert og sødt, i Vinternætter vaagen
at sidde ved et Baal med blafrende Røg og Glød
og høre fjerne Minder risle op af Nattens Skød
til Lyd af Klokkespil, der synger gennem Taagen.

Den Klokke er at prise, som af Malmets fulde Lunger,
trods Alderdommens Brøst, bestandig vel ved Magt
sit manende Raab til rette Tider runger
lig en gammel Soldat, der i Teltet staar paa Vagt.

Min Sjæl har slaaet Revne, og naar den i sin Lede
i Natteluftens Kulde vil sine Sange sprede,
da kan det ofte hænde, at dens svage brustne Stemme

kun lyder som Rallen af en Saaret, alle glemme
ved Bredden af en Blodsø, i en vældig Dynge Lig,
og som dør i kraftløs Spænding, i afmægtige Skrig.

FLUGT

Højt over de dybe Dale og over de blanke Damme,
over Bjerge og Skove og Have og høje Skyer,
hinsides Æterens Blaa og Solens lysende Ramme,
til de evige Grænser, som Stjerneskinnet flyr,

– skal du stige, min Sjæl, højt paa din rappe Vinge,
og som en dygtig Svømmer, der kysser Bølgens Skum,
i din Glæde skal du favne det umaalelige Rum
med usigelig Vellyst i din mandige Bringe.

Flyv bort fra Sygdomskim og forpestede Drømme
for at tvætte dig i Luft, som bruser kold og fin,
for at drikke som en ren og guddommelig Vin
den klare Ild, der fylder de eviglyse Strømme.

Held den, der over Mismod og Sorger, som stinge
og lig en gusten Taage i Livet ind sig trænge,
kan stige højt og hæve sig paa rap og kraftig Vinge
og flyve ind paa tindrende og himmelrene Enge!

Held den, hvis frie Tanker kan løfte sig i Sving
som Lærker hver en Morgen mod det ukendte Høje,
— der kan svæve over Livet og fatte med sit Øje
det Sprog, som Blomsterne tale og alle de stumme Ting!

DØDNINGEDANS

Stolt som en Levende af sin Væxt den fornemt fine,
med sit Lommetørklæde, sine Handsker, sin Buket,
er hun skødesløs og fræk og skamløs i sin Mine
som en mager Kokette, der tager Livet let.

Kan en Midje mere smækker paa Ballet nogen finde?
Hendes altfor lange Kjole i yppigt Foldekast
poser ud omkring en Fod, der vissen knibes inde
i en sløjfepyntet Sko, skøn som en Blomsterkvast.

Ved Nøglebenets Rand en Pibestrimmel kruses
— lig den kaade Bæk, der gnider sig tæt til Klip=
pens Kant;
den uhyggelige Ynde, som under Barmen huses,
værnes af denne Strimmel mod sjofle Fingres Tant.

Hendes dybe Øjne dannes af Tomhed og Mørke;
hendes Hjerneskal, kunstfærdig besat med
Blomsterskrud,
dingler leddeløst paa Hvirvler uden Styrke.
– O bedaarende Intet, som er sindssvagt majet ud!

Som Karrikatur vil hos dem du finde Dadel,
der beruses kun af Kød og dumme kaster Vrag
paa Menneskeskelettets ubeskrivelige Adel.
Du svarer, kære Benrad, til min kæreste Smag!

Men sig mig, kommer du med Grin og knoglet Kno
at forstyrre *Livets* Fest? eller mon en gammel Brynde
sporer dit levende Skrog til, letsindig i din Tro,
paa Lysternes Sabbat endnu en Gang at synde?

Til Sang af Violiner, ved Blus af Lys og Kerte
du haaber vel at skræmme din onde Maredrøm
og at kølne det Helved, som er tændt i dit Hjerte,
ved endnu en Gang at dykke i Orgiernes Strøm?

Uudtømmelige Brønd, der Last og Daarskab gemmer,
Retort, som destillerer den evige Gru!
bag dine nøgne Ribbens krummede Tremmer
den umættelige Hugorm ser jeg vride sig endnu.

Dog frygter jeg, du vil, trods din Iver, faa at mærke,
at din ødsle Koketteren kun gør en ringe Høst;
thi hvem forstaar vel Spøg? Ak, kun de meget Stærke
tør lade sig beruse af Rædslens søde Lyst.

Dine Øjnes skumle Svælg gør Danserne forsagte:
De aander Svimmelhedens Malstrøm uden Hvil,
og ingen uden Beskhed og Kvalme tør betragte
dine toogtredive Tænders evindelige Smil.

Dog, hvem har ej en Benrad i sine Arme krystet,
ej næret sig af Grave, hvor Sæden voxer grøn?
Hvad gør vel Duft og Kjole og Blomster paa Brystet?
Enhver, som hykler Afsky, tror sig alene skøn.

Bajadere uden Næse, dine Skøgearme vinke,
sig dog til disse Dansere, der kvalmes i din Luft:
»I stolte Modelapse, trods Pudder og trods Sminke,
lugter I dog af Død, som Lig med Moskusduft!

Du falmede Antinous, Dandy med glatte Gummer,
graahaarede Forfører, fernisserede Skelet,
Dødningedansens Hvirvel hen over Eder skummer
og river Jer til Egne, I kender meget slet.

Menneskehjorden springer og danser sig til Døde
– fra Seinens kolde Kajer til Ganges' hede Strand –,
men ser ej Domsbasunen gabe sig i Møde,
sort som en Bøssemunding, skjult i Loftets Rand.

O Menneskehed, hvor sindssvagt du dig krænger
i alle Himmelstrøg, staar Døden dig dog bi,
beundrer dig og Myrrhaduft som du i Haaret sprænger
og blander i dit Vanvid sin dybe Ironi!«

UDELELIG

Imorges Kammerets høje Hal
stod Djævelen ved min Side,
og for at lokke min Sjæl til Fald,
han sagde: »Jeg gad vel vide,

af alt, hvorfra hun sin Trolddom faar,
de skønne Ting og søde,
hvoraf hendes dejlige Legem bestaar,
– de sorte og rosenrøde –,

hvad er vel sødest?« – O, min Sjæl,
du svared din Arvefjende:
»Da hun er Balsam fra Hoved til Hæl,
hvad skal jeg vel sødest finde?

Naar alt fortryller mig, ved jeg ej,
hvad enkelt mest mig lyster.
Som Morgenrøden hun blænder mig,
som Natten hun mildt mig trøster.

Og altfor fin er den Harmoni,
som i hendes Legem klinger,
at jeg skulde vove den Melodi
at plukke itu med min Finger.

Thi Sanserne smeltes i sød Mystik
og alle til en sig blander —
hendes Aande er som hed Musik,
og Duft hendes Stemme danner«.

LANDSKAB

For at skrive mine Vers under Himlens kyske Øje
vil jeg hvile vendt mod den — en Astrolog i det Høje;
som Klokketaarnenes Genbo høre i vaagen Drøm
de højtidelige Hymner glide bort paa Vindens Strøm;
støtte Hagen i min Haand, mens fra Kvisten Blikket flakker
over Byens store Værksted, der synger og snakker,
over Skorstenspiber og Gavle og Spirenes Skov af Master
— mod Himlen, der et Genskær af Evigheden kaster.

Det er sødt igennem Taagen at se Stjernerne derude
tændes i Azuren og Lampen mod min Rude,
Kulosens sorte Hvirvler ud i Rummet flyde
og Maanen over Jorden sin blege Trolddom gyde;
se Vaar og Sommer skifte og falde for Høstens Le;
men naar Vinteren kommer — ensformig hvid af Sne —,
vil jeg stænge Dør og Skodde og tæt om Lyset skygge
for mine Fepaladser i Natten at bygge.

Om Horisonter i blaanende Dis vil jeg drømme,
om Haver og Springvand, som i Marmorkummer
strømme,
om Kys og om Fugle, der Nat og Morgen synge,
om alt, hvad Barnesindet idyllisk kan forynge.
Forgæves mod min Rude skal Oprør slaa Tumult
– aldrig vil jeg løfte min Pande fra min Pult;
thi fordybet vil jeg dykke i denne Vellyst sød:
At mane Vaaren frem af min egen Viljes Skød,
at drage en Sol af mit Hjerte og at grave
i mine Tankers Muld en duftende Drivhushave.

MODSÆTNING

Engel, fuld af Livslyst, kender du Angstens Kval,
kender du Skam og Nag og Hulken og Sjælens Lede,
den ubestemte Rædsel, som altid er tilrede,
naar Nattens skumle Skygger sig ind i Hjertet stjal?
Engel, fuld af Livslyst, kender du Angstens Kval?

Engel, fuld af Godhed, kender du Hadets Sting,
en Haand i Mørket knyttet og Graaden besk af Galde,
naar Hævnens onde Opbud gennem Sjælen gjalde
og tumle alle Evner viljeløst omkring?
Engel, fuld af Godhed, kender du Hadets Sting?

Engel, fuld af Sundhed, kender du Feberens Gys,
naar langs med Hospitalets høje gustne Mure
den lister som en Banlyst og maa i Skyggen lure
med mimrende Mund i Rædsel for Solens klare Lys?
Engel, fuld af Sundhed, kender du Feberens Gys?

Engel, fuld af Skønhed, kender du Rynkernes Spor,
Frygten for at ældes og den hæslige Pine
at læse lønlig Skræk for at hjælpe dig og dine
i Øjne, hvori vore sig fæster som et Bor?
Engel, fuld af Skønhed, kender du Rynkernes Spor?

Engel, fuld af Lykke, der lysende om dig ligger,
den døende David vilde tryglet Sundhed ud
af de tryllende Kræfter, som dufter fra din Hud;
men jeg, o Engel, kun om dine Bønner tigger,
Engel, fuld af Lykke, der lysende om dig ligger!

DEN LEVENDE FAKKEL

En Engel gav dem Magt til magnetisk at lænke,
disse Øjne af Lys, der vandre foran mig,
guddommelige Brødre, som vise mig Vej
og deres Demantild i mine Øjne stænke.

De redde mig fra Synden og alle skjulte Grave,
paa Vejen mod det Skønne de lede frem min Fod;
de er mine Tjenere og jeg er deres Slave;
denne levende Fakkel jeg lystrer med mit Blod.

Fortryllende Øjne, som i mystisk Klarhed skinne,
lig Voxlys midt om Dagen med et fantastisk Skær;
i Solen kan de rødme, men ikke helt forsvinde.

Voxlys til Ligfærd brænde, men Opstandelse I funkle;
min Sjæl med Sang I vække og er mig altid nær
som Stjerner, hvis Flamme ingen Sol kan fordunkle!

DEN LYSTIGE DØDE

I en fed og mulden Jord, hvor Sneglene sig mave,
vil jeg bore mig et Leje i Gravens dybe Favn,
hvor mine gamle Knogler kan finde Glemslens Havn
og sove som en Haj i de bundløse Have.

Jeg hader Testamenter og de anlagte Grave;
langt heller end at volde om blot en Taares Savn,
langt før jeg vilde levende indbyde Grib og Ravn
til i mit skidne Aadsel at flænse og save.

I Orme! sorte Venner uden Øre, uden Øje,
I ser en fri Mand komme, hvem Døden skal fornøje!
Livslystne Filosoffer i Forraadnelsens Land,

gaa uden Sky igennem mine Resters arme Øde
og sig mig, om vel nogen Pinsel gives kan
for slig en gammel Krop, uden Sjæl og død blandt Døde!

EN NAT

En Nat, da jeg hviled hos en hæslig Jødinde
som et Lig, der langs et andet har strakt sig koldt og mat,
ved dette solgte Legem randt mig pludselig i Minde
den sørgmodige Skønhed, min Attraa har forladt.

Jeg saa for mine Øjne hendes fødte Majestæt,
hendes Blik, der er væbnet med Almagt og Ynde,
hendes Haar, der som en duftende Hjelm har Issen klædt,
og hvis blotte Erindring kan vække mig til Brynde.

Thi dit adelige Legem med Kys jeg dække vilde,
fra dine friske Fødder til de sorte Lokkers Hang
overskylle dig med ømme Kærtegns Rigdomskilde,

om du kunde blot en Aften med Taarer uden Tvang,
du de Grusommes Dronning, med Taarer blidt formørke
dine iskolde Øjnes straalende Styrke.

III

EXOTISK DUFT

Naar jeg tavs, med lukkede Øjne en Høstkveld, der
gløder,
aander Vellugten ind fra dit blodvarme Bryst
aabenbarer sig for mig en lykkelig Kyst
i en blændende Dis af en Sol, der forbløder;

en dovent drømmende Ø, hvor Naturen skaber frodigt
æventyrlige Træer og Frugt med gylden Saft;
og Mænd, hvis slanke Legemer er fyldt af spændstig
Kraft,
og Kvinder, hvis Blik er forunderlig frimodigt.

Tryllet bort af din Vellugt til Paradislande,
en Havn jeg ser med Master og Sejl fra alle Strande,
der, endnu trætte, hvile efter Bølgernes Dans;

mens de grønne Tamarindetræers Dufte, der strømme
gennem Luften allevegne og betage min Sans,
blandes med Matrosernes Sang i mine Drømme.

IV

O SENE EFTERAAR

O sene Efteraar, o Vinter med vaade Veje,
nu rinder min Sjæl som en Flod, der fandt sit Leje,
jeg elsker dette Mørke, denne Aarstids Graavejrstaager,
hvor som en Sjæl i Graven mit ensomme Hjærte vaager.

Henover den store Slette blæser de vaade Vinde,
i lange Nætter hviner Taarnfløjen fra Husets Tinde,
fjærnt fra den Tid, da det sang og blomstred alle Vegne,
flakker min Sjæl som en Ravn under Himle, der evigt
regne.

Intet er mere kært for en Sjæl, som af Uhygge gyser,
som bitre Aar har hærget med Rimfrost og svidende
Kulde,
end at vandre ene i Natten, mens ingen Maane lyser.

Intet er mere kært end Vinterens vaade Veje —
at vandre dèr alene — eller at søge den fulde
Glemsel af alle Ting paa et tilfældigt Leje.

V

SPLEEN

Jeg er Kongen i et Land, hvis Luft er evig tung,
Magthaver, men afmægtig, ældet omend ung,
som led ved sine Hovmestres krybende Væsen
nu keder sig i Selskab med Hundene, — saa kræsen,
at Ridderspil og Jagter ej gør hans Hjerte godt
saa lidt som Folkets Jamren sig nedenfor hans Slot.
Hans Yndlingsnar og Narrens naragtigste Vise
er ikke mer den grusomme Syge til Lise.
Den vaabensmykte Seng er for ham en Sarkofag,
og Damerne, som helst er hver Fyrste til Behag,
forsøger med den yderste Skamløshed forgæves,
om ikke denne Dødnings Tungsindighed kan hæves.
Hans Læge, som forstaar endog en Guldmagers Kunst,
kan ej rense hans Hjerne for dens slørende Dunst,
og selv Badene i Blod, hvormed fra Romernes Dage
de slappe Stormænd kaldte deres Kræfter tilbage,
faar ej bragt dette sløvede Legeme i Brand, —
thi Saften i hans Aarer er Lethes grønne Vand.

TAAGE OG REGN

Senhøste, Vintre, Foraar med Væde og med Væse, —
jer søvnberuste Tider vil jeg en Lovsang læse,
o I, som gav mit Hjerte og Sind i Eders Slud
en ubegrænset Grav og et taaget Dødningskrud!

I denne vide Slette, hvor Søndenvinden hvæse,
og hvor i lange Nætter Taarnhaner skreg sig hæse,
kan bedre end i Solens og Løvets Gennembrud
min Ravnesjæl faa spilet de store Vinger ud.

Intet er sødt for Hjertet, der græmmer sig til Døde,
for evigt indefrosset i Ledens Favnetag,
o golde Aarsenstider med graa og dæmpet Dag —

som magtesløst at stirre jert blege Mulm i Møde,
— om ej det er at stille sin Smerte i Bero
en Mørkets Aften i en tilfældig Seng for to.

EN NAT

En Nat, da jeg var sammen med en hæslig Jødinde,
som et Lig ligger henslængt ved Siden af et Lig, —
fravristed hendes Nærhed mit Hjerte som et Skrig
en Tanke paa den Skønne, jeg aldrig turde vinde.

Jeg saa den ranke Rejsning, der særkender hende,
og Blikket, hvori Ynde formæler sig med Magt,
og Hovedhaarets hjelmhøje, duftende Pragt
erindrede jeg dér — og var berust som ingensinde!

For jeg *havde* kysset hele din Hud med henrykt Mund,
og fra de friske Fødder indtil Hovedhaarshavet
i havdybe Kærtegn dit Legem begravet, —

saafremt du havde ladet af dig selv, en Aftenstund, —
o grusomste blandt grumme — en Taares Dug fordunkle
den kolde Glans, hvormed dine Øjestene funkle!

SØRGMODIG MADRIGAL

Hvad er mig al søsterlig Hegnen?
Vær skøn og sørgmodig, fordi
du forklares i Taarer som Egnen
af Floden, – kun Blomsternes Segnen
i Regnen kan Duften befri.

Du er min, naar din Glæde dig stjæles,
din Pande formørkes paany –
naar dit Hjerte af Rædselen kvæles,
naar Nydelsens Øjeblik fjæles
af Fortidens hæslige Sky.

Du er min, naar dit Øje sig lukker
i Taarer saa hede som Blod,
naar til Trods for, hvor blidt jeg dig vugger,
du fyldt af Anfægtelse sukker,
som om dit Liv dig forlod.

O Vellyst! Fra dig vil jeg vinde —
o Hymne af Dybsens Grund —
hver Hulken, dit Hjerte har inde,
jeg tror dine Taarer at finde
som Perler igen paa dets Bund!

Jeg ved, at dit Hjerte, der svulmer
af Kærlighedsvrag, er en Brand,
som selv ikke Syndfloden dulmer, —
at dybt i din Ydmyghed ulmer
dens Hovmod, der lystes i Ban . . .

Men Elskede, før dine Drømme
har Helvede spejlet til Slut,
før dit Mareridt aldrig vil rømme,
men stadig Du fabler om Strømme
af Gift, om Dolke og Krudt,

og aabner i Bæven for alle
og aner Fortræd overalt
og skælver, naar Urene falde
til Slag, kan din Sjæl ikke kalde
sig viet til Leden ved alt, —

og kan slet ikke, Dronning og Slave
(thi Gru er din Kærlighed blot!)
fylde Mørket, der minder om Grave,
med et Skrig, ikke mer til at ave:
»Nu er jeg dig værdig, min Drot!«

TRYKT I
CHR. CHRISTENSENS
:: BOGTRYKKERI ::
KØBENHAVN